

Заблуда је да ће се економија Србије после два или три месеца од краја пандемије коронавируса вратити на старо, многи сектори осећаће последице најмање две године, каже Милан Ђулибрк, уредник недељника НИН. Додаје и да се бројеви радника који су остали без посла разликују, јер држава не рачуна оне који су радили на црно и на привременим пословима, а који су отали без посла.

Економисти широм света упозоравају на погубне последице епидемије на глобални раст. Није више тајна да ће најмоћније економије забележити пад, еврозона од чак 9 одсто, а прогнозе су да ће повратак на ниво пре кризе трајати неколико година. Ми ћемо бити боље среће у овој кризи, поручују нам из државног врха.

Наслушали смо се ових дана различитих података о броју људи који су остали без посла током ванрендог стања и они су прилично збуњујући. Председник Србије наводи податак Националне служба за запошљавање да је 9.000 људи без посла, потом смо чули министра за рад који каже 15.000, а СЕЦОНС, независна организација стручњака, каже да је тај број 200.000, заједно са онима који су неформално запослени или су на повременим пословима. Где је истина?

"Па, истина је негде на средини", казао је Ћулибрк у Дану уживо. Држава, додаје, не прати рад на црно и привремене послове и то је један од разлога за овако различите бројеве оних који су остали без посла.

Свако ко је остао без извора прихода а био је привремено запослен, то нигде неће бити забележено, каже Ћулибрк.

А биће их и више, изразио је бојазан.

"Плашим се да ће их бити и више, јер је заблуда да ће се након једног, два или три месеца ствари вратити на старо, на ону ситуацију која је била пре кризе. Многи сектори ће осећати последице бар још две године", мишљења је Ћулибрк.

Он подсећа да је држава обезбедила исплату минималних зарада за запослене за три месеца, али пита - а шта после?

"Шта ће бити после та три месеца? Послодавци ће их задржати три месеца, али шта ће после бити, да ли ће моћи да касније сами из свог профита финансирају њихове зараде, да ли ће моћи да издрже? Тај проблем није решен, он је одложен привремено, па ћемо о томе на јесен", казао је Ћулибрк.

На питање да ли је држава стала у одбрану запослених у страним компанијама током кризе са коронавирусом, Ћулибрк каже да није.

"Не видим да је стала у одбрану тих радника. Па ми смо сви слушали колико је било отпора када су радници у фабрици Јура тражили да им се само обезбеди рад у нормалним условима. Видели смо да се то није поштовало, и наравно, сада у тим фабрикама постоји велики број заражених и оболелих", каже Ћулибрк.

И не само што није стала иза запослених.

"Нервира ме и што ми ни до сада нисмо сазнали какви су уопште услови рада у таквим фабрикама, иако се оиз буџета исплаћује наш новац за субвенције тим страним инвеститорима", рекао је гост Н1.

Послодавац, додаје, у фабрици чоколаде у Новом Саду може 10 година да финансира зараде запослених само на основу онога што им је дала држава.

"А то је наш новац, и питам се уопште како се домаћа директна конкуренција мора да бори на тржишту с том фабриком чоколаде, која је тако, чашћена са 120 евра по запосленом", упитао је Ћулибрк.

О томе да ли постоји бојазан да ће страни улагачи почети да одлазе из Србије, Ћулибрк каже да те компаније покушавају да у матичним земљама задрже што већи број радника.

"Већина западних, развијених земаља је сад схватила колико није било добро што су селили производњу у друге земље где су ниже зараде. Сада се много више размишља да се у матичним земљама задржи што већи број радних места. И у проблему су све земље у развоју, не само Србија, а наша власт се хвалила да смо рекордери по приливу страних инвестиција...На крају се поставља питање какав је ефекат тих инвестиција, јер упркос тим рекордима, ми, уз БиХ, имамо најмањи раст БДП-а. А домаће инвестиције су неупоредиво мање него пре 10 или 15 година", нагласио је Ћулибрк.

Како је рекао, држава части нашим новцем стране инвеститоре, али је питање колико је то одрживо на дужи рок и какав је квалитет тих радних места. Показало се, додаје, да и не доприносе нашем БДП-у.

"То је мануелни рад људи који извлаче неке жице за аутомобиле, то се онда извози и то је то. Ти инвеститори су овде само зато што су наше наднице међу најнижима у Европи", казао је Ћулибрк.

И пита се - како ћемо ми да остваримо раст БДП-а ако ће једна Немачка и Италија имати пад 9 одсто, а ми са њима остварујемо извоз од четири милијарде евра годишње.

"Како ми можемо њима да продајемо, а да се то не одрази и на наш извоз...Притом, аутомобиле више скоро нико да и не купује, стала је продаја свих производа који нису од животног значаја...Много тога је прилично компликовано, а све се овде олако схвата, само наши званичници нису забринути. Бојим се да ће тако бити до 22. јуна, до после избора, а да ће тада почети да бивају забринутији", оценио је Ћулибрк.

(Н1)